

Evangelitext Joh 21:1-14

Den uppståndne och lärjungarna vid Tiberiassjön

Sedan visade sig Jesus igen för lärjungarna vid Tiberiassjön. Det gick till så:

Simon Petrus och Tomas, som kallades Tvillingen, Natanael från Kana i Galileen, Sebedaios söner och två andra lärjungar var tillsammans.

Simon Petrus sade till de andra: "Jag ger mig ut och fiskar." De sade: "Vi följer me dig." De gick ut och steg i båten, men den natten fick de ingenting.

När morgonen kom stod Jesus på stranden, men lärjungarna förstod inte att det var han.

Och Jesus frågade: "Mina barn, har ni ingen fisk?" De svarade nej, och han sade: "Kasta ut nätet på högra sidan om båten, så får ni." De kastade ut nätet, och nu orkade de inte dra in det för all fisken.

Den lärjunge som Jesus älskade sade då till Petrus: "Det är Herren!" När Simon Petrus hörde att det var Herren knöt han om sig ytterplagget, för han var inte klädd, och hoppade i vattnet.

De andra lärjungarna kom efter i båten med fångsten på släp; de hade inte långt till land, bara ett hundratal meter.

Då de steg i land fick de se en glödhög och fisk som låg på den och bröd.

Jesus sade till dem: "Hämta några av fiskarna som ni just fick."

Simon Petrus gick upp på stranden och drog i land nätet, som var fullt av stora fisk 153 stycken. Och fast det var så många gick nätet inte sönder.

Jesus sade till lärjungarna: "Kom och ät." Ingen av dem vågade fråga honom vem var; de förstod att det var Herren.

Jesus gick fram och tog brödet och gav dem, och likaså fisken.

Detta var tredje gången som Jesus visade sig för sina lärjungar sedan han uppstått från de döda.

Det vi nu läst om utspelar sig i en period av stor osäkerhet. Lärjungarna, de unga männen som vandrat tillsammans med Jesus i ett par år i Palestina, hade just varit med om påskens dramatik. Deras minnen var råa, obearbetade, omtumlande. De kom ihåg närheten till Jesus i den sista måltiden. Sedan fruktan och sorg vid avrättningen – och efter högtiden surrade svårtolkade rykten om att han levde, trots allt. Vad betydde allt detta, egentligen? Skulle det nu bli som vanligt igen? Vad önskade lärjungarna och vad trodde de? Vi får egentligen inte reda på så mycket. Det här är en text som kan locka till rätt skruvade tolkningar.

Men jag tror att vi, så kallade moderna människor, har väldigt mycket gemensamt med lärjungarna i den här situationen. De upplevde något viktigt, efter en hel natt av misslyckat fiske. Och det som hände på stranden knöt samman historien med framtiden: de får hjälp att förstå vad de varit med om under några år – och en särskilt dramatisk vecka – och hur det har med deras framtid att göra. Samma slags ledtrådar som de fick av Jesus den här morgonen kan vara livsavgörande också för oss.

Jag vill tala om dem i tre punkter. Den första: iver och eftertänksamhet, den andra: vad är det för mening med att spana efter Jesus och den tredje: han söker vårt sällskap, inbjuder oss ständigt till gemenskap med honom.

Den första punkten, då. Vi har alla varit med om någon dramatisk period i våra liv. Det kan handla om liv eller död, stora känslor för en annan människa eller överväldigande upplevelser av natur eller teknik. Men någon gång tar den slut. Intensiteten släpper och allt återgår till det normala. Eller gör det verkligen det? Vi människor är väldigt olika. En del finner lust och förhöjd livskänsla i förändring och häftiga händelser, men blir oroliga och rastlösa när det inte händer något. Här har vi Petrus som det världshistoriska exemplet. Han är den ivrige, aktivisten bland lärjungarna. Den här morgonen hoppar han i vattnet för att komma först fram till Jesus. I andra berättelser får vi reda på hur Petrus ständigt skall löpa linan ut: Om nu Jesus skall tvätta hans fötter så borde han tvätta händerna och huvudet också. Det är han som hoppar fram och vill försvara Jesus med svärd i Getsemane. Men det är samme Petrus som på Pilatus' gård lika snabbt blir livrädd och utan att tänka sig för förnekar att han någonsin känt Jesus. Jesus har en hel del besvär med allt strul som denne överivrige följeslagare ställer till med.

Är det någon som känner igen sig? Det finns säkert flera här som älskar att ta ut svängarna och lever som rikast när det händer saker, men som blir lite nervösa av vardagens lunk och ett alltför förutsägbart liv.

Men det finns gott om andra slags människor: där på stranden bland fisk, sand och matrester, liksom här i vår församling och i Sverige. Några av lärjungarna hade redan, säkert med tungt hjärta, återvänt till dagliga sysslor. Sebedaios söner hade nog försökt blåsa lite varmluft på sin ilskna pappa och, trots allt, försökt nystarta ett familjeföretag i fiskeribranschen. Och Tomas, tvivlaren, var på något sätt Petrus raka motsats: han tänkte inte lättvindigt acceptera något som han inte hade goda skäl för.

Så här har vi dem allihop. Aktivisten som älskar handling och full av entusiasm tar ut svängarna. Den ständigt ifrågasättande – forskartypen kanske man kan säga – och så naturligtvis alla de som framför allt längtar efter trygghet och sammanhang: de som älskar normalitet. Nu kanske ni vill att jag skall säga att en kristen människa måste vara

aktivist; kanske lite försiktigare än Petrus men i alla fall på hugget för Guds rike hela tiden. Det är ett bra budskap, men inte det enda bra budskapet. Under århundradenas lopp har olika delar av den kristna kyrkan föredragit någon av de här typerna, och förkastat andra, ibland rätt skoningslöst. Väckelserörelserna gillade häftiga och karismatiska typer medan den lutherska kyrkan åtminstone under 1800-talet skyggade för känslsamhet: psalmer i fyrtakt och entoniga predikningar för att inget annat Ordet skulle påverka. Men det är inte någon bra idé att tillverka teologiska problem av psykologiska skillnader. Trots att det här är en kort text låter den oss förstå att Jesus har bruk för alla sorters lärjungar. Han hade vandrat omkring med alla de tolv, till och med en (Judas) som antagligen på politiska grunder ville skynda på den dramatiska upplösningen. Men redan här fanns de allihop: de ivriga, de praktiska, de eftertänksamma och de försiktiga. Jesus klarar av dem alla, tar med dem i gemenskapen och ger åt var och en vad just han bäst behöver: både av uppbyggliga tankar och av förpliktande uppgifter. När Jesus nu visar sig för lärjungarna är det inte nya besked eller läror som han kommer med. Han ser dem i ögonen, och hans budskap är "jag ser dig, du duger, och jag tror att du innerst inne vet vad jag vill att du skall göra."

Och här närmar vi oss den andra punkten. Jesus ger ju sina fiskande vänner lite professionell rådgivning. Om ni kastar ut nätet på andra sidan båten skall ni få se att det går bättre. Och det gjorde det också. De fick grymt mycket fisk, men trots det gick näten inte sönder. Skall vi tolka detta så att Jesus kommer att fortsätta att stötta även oss sentida lärjungar med kvalificerade konsulttjänster, förutsatt att vi tror tillräckligt starkt på honom? Får vi räkna med goda råd om gymnasievalet, om gynnsamma aktieplaceringar, om bergvärme är bättre än pellets eller för den delen var det nappar bäst när vi är ute och fiskar? Den tanken kallas för framgångsteologi. Vi kan inte förbjuda någon att tänka så. Men precis som med andra märkliga gärningar som Jesus gjorde så finns nog här en lite djupare historia, men i förlängningen väldigt konkret, inte flummig alls.

Kan någon av er erinra er en håglös morgon? Eller att vakna till oro eller efter en natt av virriga tankar? Eller komma hem från ett nattvak då allting gick snett? Våra vänner på stranden hade inte haft någon lyckad natt. Morgonen var blek och lite småkall, de var trötta i kroppen och dessutom gruvade de sig för att berätta för dem där hemma att de inte fått någon fisk. Jesus dyker upp och fixar frukost. Han vänder stämningen. Det är kanske inte så konstigt. Men han säger inte: skärp er nu grabbar och ge inte upp så lätt. Han ger dem ett sakligt råd, och de får nytt livsmod. Sedan ser de att det är Herren som levererat det goda rådet.

Det är den ordningen som är rätt. Vi kan vara missmodiga och trötta. Rådet vi får är inte att rycka upp oss, utan att hålla utkik efter bättre alternativ, hitta gudomligt livsmod, ny kraft. Och det kan komma till oss dävna och dystra morgnar, och från en Jesus som vi först inte känner igen. Den lilla killen på första bänk i skolsalen. Spärrvakten på tunnelbanan, som ler vackert med sina guldtänder från det inre av Turkiet. Eller en älskad livskamrat som - bara genom att finnas där, en mulen morgon - blir en budbärare om det gudomliga livsmodet.

Jesus möter sina lärjungar. Han låter dem hitta krafter som de inte riktigt visste fanns där. Det finns ett modernt ord: *empowerment*, som ganska bra täcker detta. Vi kanske kan börja använda ordet *bemyndigade* på svenska; det markerar att Jesus vill se oss som

vuxna, ansvariga och myndiga människor som skall vara medvetna om de resurser vi har fått. Det handlar i grunden inte om att rycka upp sig, inte om mental träning eller olika knep för att känna sig bra, utan om att förstå att vi får möta Jesus, livets Herre, genom andra människor. De ser på oss med mästartens egna ögon och då blir vi starka. Detta är att se på livet med samma perspektiv som lärjungarnas, den där morgonen. Vi får ordning på våra prioriteringar, för att använda ännu ett modernt ord. Vi kan skilja viktigt från oviktigt, vi hinner med det vi måste och kan lämna det andra ogjort, vi orkar mer än vi tror och vi ser Herrens mening med vad vi har för oss. Vi kan inte sluta tampas med fyllda almanackor, förbereda lektioner, läsa läxor, skriva inköpslistor eller städa upp i våra hus och trädgårdar. Men vi behöver inte ta oss i kragen eller söka olika knep för att känna oss bra (feel-good). Herren ger livsmodet och styrkan om vi bara vill öppna oss och känna igen Jesus-ögonen. Hans blick möter oss när vi bäst behöver hjälp att leva.

Missförstå nu inte detta. Det livsmod som Jesus erbjuder är inte detsamma som framgångens sötma eller det välordnade livets trygghet. Men det är ett livsmod som vi behöver i både stort och smått. Lärjungarna mötte olika utmaningar även efter det lyckade fisket och det stärkande mötet på stranden. Några av dem fick lida mycket för sin tro, andra kämpade med besvärliga problem och ibland nästan övermäktiga uppgifter i den tidiga kyrkan. Jesus pekar ut det bästa stället att fiska, det är sant. Men det han skickar med, även till oss, är att vi inte står ensamma. Han ger kraft och råd när vi står rädlösa: inför livets problem, antingen det handlar om sorg eller förälskelse, konkurser eller kändisskap, svält eller övervikt, finanskris eller åldrandets oundviklighet. Jesus finns inom synhåll. Han väntar på stranden.

Och detta leder till min tredje punkt. Jag pekade på att Jesus hade en särskild blick för lärjungarnas olika temperament och talanger. Kanske hade han särskilt mycket trassel med Petrus, den ivrige, medan han fann tröst och lugn i samtalen i samtalen med Johannes, lärjungen som det står att "Jesus älskade." Jesus såg var och en som en individ och respekterade hans egenheter. Men det betyder inte att budskapet är uppdelat och att "var och en blir salig på sin fason", som det ibland har hetat och som verkar rätt gångbart i dag. I all enkelhet har han ordnat en gemenskap där på stranden. Enklast möjliga frukostbuffé, grillad fisk och lite bröd. Största möjliga gemenskap: kom allihop och ät med mig. Petrus vräkte sig först i väg, de andra tog in båten, de hjälptes åt att ta hand om den nya fångsten och kontrollera näten men alla var inbjudna, alla kom till Jesus och det var han som bjöd in dem.

Det är en helig handling att dela bröd och fisk med Jesus. Men just därför har handlingen en vardagligt livsgrundande innebörd. Vi är inbjudna tillsammans, och det är han som bjuder. Påskens vittnen är en brokig skara. Först kvinnorna vid graven (som knappast blev trodda, de var ju kvinnor och dessutom jäviga som vittnen, eftersom de *ville* ha honom tillbaka). Sedan vittnar olika grupper av lärjungar om att han lever. Han ser dem i ögonen och talar till dem. Poängen är: det är han som tar initiativet och inbjudan riktas till alla. Ingen är utesluten och alla är välkomna. Att vi är bjudna till samma uppmuntringsfrukost knyter oss samman. Det är han som bjuder oss, inte vi som organiserar gemenskaper eller församlingar för att han skall känna sig välkommen. Den moderna människan är inställd på att forma sitt eget öde och dessutom bygga ett fungerande samhälle. Så långt gott och väl. Men från stranden i Galileen skapas inget utanförskap. Han bjuder in alla. Hans ögon möter den som vill fånga hans blick. Så måste det vara. Kärleken från korset och den uppståndne gäller alla. Precis alla.

Så kom gärna ihåg dessa tre saker:

- Herren ser dig som du är, med alla dina egenheter – som ivrig eller eftertänksam, sentimental eller förståndig, lättroilig eller eftertänksam, aktivist eller stöttepelare. Han ser dig, du duger, han vill ha din kraft och ditt engagemang.
- Jesus kräver inte att du skärper dig. Men se på honom och känn igen hans ögon hos andra människor. Låt dig uppmuntras av honom och växa i tro.
- Vi alla är inbjudna av honom. Därför hör vi ihop, vi är alla lärjungar på samma strand. Och det är han som bjuder in oss, han ger oss det vi behöver. Alla människor är älskade och välkomna.

Amen